

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

موضوع اقدام پژوهی :

**چگونه توانستم اختلال در یادگیری ضرب را در دانش آموزان
پایه سوم بر طرف سازم.**

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

فهرست مطالب

۳.....	مقدمه
۳.....	۱ - توضیح کلی پیرامون مساله:
۴.....	تشخیص مساله:
۴.....	انگیزه تحقیق:
۵.....	هدف تحقیق:
۵.....	بیان مسئله
۵.....	اهمیت و ضرورت تحقیق:
۶.....	توصیف وضع موجود:
۷.....	شواهد
۸.....	گردآوری اطلاعات
۸.....	انتخاب راه حل
۱۰.....	اعتباربخشی و اجرای راه حل
۱۲.....	نتیجه گیری

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

پیشنهادها.....۱۲.....

منابع: .....۱۴.....

مقدمه

ریاضی یکی از بزرگترین میراث بشریت می باشد. ایجاد و ابداع آن از نظم فکری همانند ادبیات و موسیقی که از افتخارات بشر است، پیروی می کند امروزه هر یک از گرایش های علوم را مورد توجه قرار دهیم، به طور مستقیم یا غیر مستقیم تأثیر و دخالت ریاضی را می بینیم. کمترین تأثیر ریاضی، ایجاد نظم در افراد است. ریاضی، احتیاج به یادگیری مفاهیم ابتدایی و اساسی دارد. امروزه اگر علمی را نتوان به زبان ریاضی بیان کرد، علم نخواهد بود. یادگیری مطلوب ریاضی به عنوان یکی از مبانی سواد، حق دانش آموزان است. بنابراین، با بهره‌مندی از امکانات و بهره‌گیری از روش‌های مناسب آموزش و یادگیری توسط معلمان، باید دانش آموزان را از ارزش و اهمیت این درس آگاه نمود.

۱ - توضیح کلی پیرامون مساله:

ریاضی یکی از بزرگترین میراث بشریت می باشد. ایجاد و ابداع آن از نظم فکری همانند ادبیات و موسیقی که از افتخارات بشر است، پیروی می کند امروزه هر یک از گرایش های علوم را مورد توجه قرار دهیم، به طور مستقیم یا غیر مستقیم تأثیر و دخالت ریاضی را می بینیم. کمترین تأثیر ریاضی، ایجاد نظم در افراد است. ریاضی، احتیاج به یادگیری مفاهیم ابتدایی و اساسی دارد. امروزه اگر علمی را نتوان به زبان ریاضی بیان کرد، علم نخواهد بود. یادگیری مطلوب ریاضی به عنوان یکی از مبانی سواد، حق دانش آموزان است. بنابراین، با

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asemarkafinet.ir.

بهره‌مندی از امکانات و بهره‌گیری از روش‌های مناسب آموزش و یادگیری توسط معلمان، باید دانش‌آموزان را از ارزش و اهمیت این درس آگاه نمود.

تشخیص مساله:

یکی از دانش‌آموزان پایه سوم دبستان ..... که در سال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۵ مسئولیت آموزش آنان را برعهده دارم، دانش‌آموزی است به نام م.ق. این دانش‌آموز در غالب دروس پیشرفت خوبی داشت. اما از وضعیت تحصیلی او در درس ریاضی (خصوصاً مفهوم ضرب) راضی‌کننده نبود و از عدم یادگیری مفهوم ضرب توسط وی ناراضی بودم. بنابراین، تصمیم گرفتم که موانع پیش‌روی او را از میان بردارم که این موضوع، محور اصلی اقدام پژوهی حاضر است.

انگیزه تحقیق:

اینجانب معلم پایه سوم دبستان ..... هستم. در طول چندسال تدریس ریاضی همواره تلاش کرده‌ام از روش‌های ابتکاری و مناسب در بهبود یادگیری دانش‌آموزان بکوشم و از وسایل کمک آموزشی برای تدریس ملموس و عینی استفاده کنم. زیرا معتقدم در کنار کاربرد روش‌های موثر و فعال تدریس، بکاربردن فناوری و رسانه‌های آموزشی باعث تقویت انگیزه که عامل مهم یادگیری است؛ می‌باشد. همچنین با انتخاب و به‌کاربردن تدابیر موردنیاز، تلاش برای آموختن را در دانش‌آموزان توسعه بخشیده و موجب می‌شوم که خود دانش‌آموزان فرایند یادگیری را ارزشمند تلقی کرده و در آن مشارکت کنند. آنان با پی‌بردن به فرایندهای تفکر می‌توانند به ارزش ذاتی و انگیزه طبیعی خود نسبت به یادگیری پی‌ببرند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

ازسویی نیز، یکی از مشکلات در مقطع ابتدایی عدم ایجاد رابطه عاطفی بین دانش آموز و معلم است، هرچه رابطه قوی تر باشد انگیزه بالاتری برای یادگیری خواهند داشت. بنابراین همواره کوشش کرده ام، با استفاده از روش و رسانه و ارتباط منطقی با دانش آموزان بر مبنای تفاوت های فردی، نسبت به حذف موانع آموزش و یادگیری راه را برای دانش آموزان هموار نمایم. تحقیق حاضر نشان دهنده یکی از این اقدام ها و تلاش ها می باشد.

هدف تحقیق:

اهداف اصلی که این اقدام پژوهی آن را مورد توجه قرار داده است، به این شرح است:

-چرا این دانش آموز م.ق. در مورد یادگیری درس ریاضی خصوصا مفهوم ضرب دچار اختلال یادگیری است.

-چرا دانش آموز م.ق. برای یادگیری ریاضی دچار فقدان اعتماد به نفس کافی است؟

-چگونه می توان این معضل را حل کرد و دانش آموز م.ق. همسان دیگر دانش آموزان از عهده یادگیری ضرب

برآید؟

بیان مسئله

اهمیت و ضرورت تحقیق:

از گذشته تاکنون، به عنوان یک محور اساسی ارزشیابی آموزشی، درس ریاضی واجد اهمیت بوده است. در همین راستا، معلمان نیز هنگامی که بحث اندازه گیری پیشرفت تحصیلی به میان می آید، بیشتر روی درس ریاضی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

تأکید می کنند. اینجانب نیز در طول دوران معلمی همواره به این درس علاقه داشته و در تدریس آن دقت زیادی نموده ام. در طی چند سالی که به عنوان یک معلم خدمت کرده ام، برخی مشکلات یادگیری مفاهیم ریاضی را در گروهی از دانش آموزان خود مشاهده می کنم. این گروه از دانش آموزان، در مقایسه با سایر دروس، با دلهره و اضطراب و اعتماد به نفس ناکافی سعی در یادگیری و حل مسائل دارند.

مقطع ابتدایی اساس مقاطع دیگر تحصیلی می باشد. هراندازه دانش آموزان بهتر بیاموزند، یادگیری برای آنان در پایه های دیگر آسان تر خواهد بود. براین باور، در مقطع ابتدایی درس ریاضی کلیدی به حساب آمده و ساعات بیشتری به این درس اختصاص می یابد. طبیعتاً درس ریاضی از مجموعه ای از مفاهیم پایه مانند جمع، تفریق، تقسیم و ضرب تشکیل شده است. مفهومی که موضوع این اقدام پژوهی است و یک دانش آموز برای یادگیری آن دچار اختلال بوده است، مفهوم ضرب در درس ریاضی می باشد.

توصیف وضع موجود:

یکی از دانش آموزان پایه سوم که درسال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۵ مسئولیت تدریس آن را برعهده دارم، دانش آموزی به نام م.ق. است. وی از ابتدای سال خیلی ناراحت به نظر می رسید. موضوع را با خانواده اش درمیان گذاشتم. آن ها اظهار داشتند جابجایی مدرسه و دور شدن او از دوستان مدرسه قبلی یکی از عوامل بی علاقه گي دخترشان از مدرسه شده است. این دانش آموز به دلیل کم رویی و تاحدودی خجالتی بودن، در برقراری ارتباط با همکلاسی هایش ناتوان به نظر می رسید. اما، دارای ظاهری آراسته، آرام و دوست داشتنی بود. در نوشتن املا خیلی خوش خط و تمیز بود، تکالیف کتاب بنویسیم را خیلی خوب انجام می داد.

با این وجود، از وضعیت تحصیلی این دانش آموز در درس ریاضی خصوصاً مفهوم ضرب نگران بودم و وی را در حد دانش آموز پایه سوم نمی دانستم. مشکل و ضعف اصلی درسی وی مفهوم ضرب بود و از عدم پیشرفت

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

تحصیلی او در این باره ناراضی بودم. با والدین این دانش آموز صحبت کردم. بنا به گفته پدر و مادرش سال تحصیلی قبل نیز ضعف شدید در ریاضی داشته است، اما هر بار که با معلم او صحبت می کرده اند، ایشان از وضعیت درس ریاضی فرزندشان اظهار رضایت می کرده است و منکر ضعف درسی وی می شده است.

به والدین این دانش آموز مشاوره دادم. قرار شد والدین به فرزند خود کمک کنند و همگام با اینجانب درس ها را تکرار و تمرین کنند.

شواهد

یکی از مفاهیم اساسی و با اهمیت در آموزش ریاضی، فراگرفتن جدول ضرب است. در صورتی که دانش آموز جدول ضرب را خوب یاد نگرفته باشد، در بسیاری از عملیات ریاضی مثل ضرب، تقسیم اعداد چندرقمی دچار مشکل خواهد شد. بنابراین وقتی متوجه ضعف دانش آموز م.ق. در یادگیری مفاهیم ضرب شدم؛ تصمیم گرفتم فراتر از آنچه در کلاس تدریس کرده ام، با او کار کنم. او مفهوم دسته و داخل دسته را خوب نمی دانست. زمانی که تدریس جدول ضرب آغاز شد، چون مفهوم را متوجه نشده بود و فقط حفظ کرده بود؛ قادر به پاسخگویی به سوالات نبود. حتی در امتحان کتبی که فرصت پاسخ داشت، باز هم نمی توانست با کشیدن دسته و داخل دسته حاصل را بنویسد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

گردآوری اطلاعات

برای یاری و کمک به دانش آموز م.ق. تصمیم گرفتم، ابتدا علل و عواملی را که موجب پیدایش این مشکل شده بود؛ شناسایی کنم. برای شناسایی این عوامل از منابع و روش های زیر به جمع آوری اطلاعات پرداختم:

الف- با والدین دانش آموز م.ق. صحبت هایی به عمل آوردم،

ب- با خود دانش آموز به طور جداگانه گفتگوهایی مستمری داشتم،

ج- با مدیر مدرسه و همکارانم درزنگ های تفریح و اوقات مناسب مشورت کردم.

د - مقالات و کتب متعددی را مطالعه نمودم .

انتخاب راه حل

بعد از جمع آوری اطلاعات، راهکارهای متعددی برای تقویت ریاضی این دانش آموز را مورد بررسی قرار دادم. براساس یافته های حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات به این نتیجه رسیدم که برخی از علل ضعف دانش آموز م.ق. در درس ریاضی به شرح زیر بوده است:

الف- دانش آموز مفهوم ضرب را درک نمی کرد و تفاوت آن را با مفهوم جمع تشخیص نمی داد.

ب- با توجه به برخی مشکلات در پایه دوم(سال تحصیلی قبل) ، یادگیری مفاهیم اساسی ریاضی به خوبی صورت نگرفته و برای رفع آن نیز اقدامی صورت نگرفته است.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

ج- تحصیلات پایین والدین و عدم آشنایی با روان شناسی آموزش و یادگیری رسیدگی به وضعیت تحصیلی دانش آموز موجب بروز و تشدید این ضعف در دانش آموز شده است.

با این وصف، پی بردم که با چند تدبیر ساده می توانم سطح اعتماد به نفس دانش آموز م. ق. را بالا ببرم. عادت به انجام دادن کارهای مستقل وی را افزایش بدهم و به او کمک کنم ارتباط خود را با سایر دانش آموزان توسعه بخشد.

همچنین لازم دیدم ارتباط عاطفی خود را با این دانش آموز بیشتر کنم. احساس ناامنی، غالب ترین احساس در حرمت نفس پایین و رفتار منفی است و از آنجا که دانش آموز م.ق. هنوز با من ودوستان جدیدش نتوانسته بود، ارتباط برقرار کند، وظیفه اینجانب بسیار سنگین بود و می بایست به او خیلی نزدیک می شدم تا اعتماد او را جلب کنم. برای تقویت و توسعه ارتباط، از روش های زیر بهره بردم:

-به دلیل خوش خطی و تمیزنویسی در املا و کتاب بنویسیم، در جمع دیگر دانش آموزان وی را تشویق می کردم.

-دانش آموز م. ق. را تشویق نمودم تا با سایر دانش آموزان در گروه های کوچک مشارکت کند، اما هر دانش آموز وظیفه ای خاص داشته باشد. مثلاً یک دانش آموز از مکعب های بازی استفاده کند، یکی دیگر نمودار بکشد، دیگری از محاسبات استفاده کند و نفر دیگر تمام مراحل را بنویسد. در این فرایند او را در گروه های مختلف آموزشی- درسی، به عنوان سرگروه انتخاب کردم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

- برای وی در کلاس محیطی حمایت کننده به وجود آوردم. یعنی برای ایجاد اعتماد به نفس در دانش آموز م. ق. سعی کردم، جو کلاس به جای رقابتی، حمایتی باشد و او را در موقعیت های موفقیت آمیز قرار می دادم. به این وسیله، اعتماد به نفس را در او تقویت کردم.

اعتباربخشی و اجرای راه حل

از همان ابتدای سال تحصیلی که متوجه ضعف ریاضی دانش آموز م.ق. شدم، برای برقراری ارتباط با او، تقویت اعتماد به نفس و نیز یادگیری بهتر ریاضی و خصوصا مفهوم ضرب، به شرح زیر عمل کردم :

- در ساعت های خارج از کلاس با او کار کردم.

- او را برای کوچک ترین پاسخ و واکنش های یادگیری، مورد تشویق قرار می دادم. مثلا نمودارش برچسب می خورد.

- همان سوالی را که در تنهایی و با کمک من پاسخ داده بود؛ در کلاس و در جمع دوستانش پاسخ داده و تشویق می شد.

- با استفاده از پازل، لگوهای رنگی، مدادرنگی های دانش آموزان ، میز و نیمکت آن ها و... مفاهیم را با او کار می کردم

- برای تدریس هر ضرب، دانش آموزان کارت تهیه کردند. اما دانش آموز م.ق. علاوه بر کارت، با کمک و تشویق اینجانب پازل ضرب را نیز درست کرد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

-در حیاط مدرسه هم با تشکیل دایره و پریدن بالا و پایین و گفتن حاصل ضرب، فضای شاد و بانشاط ایجاد کردم. این امر، هم فضا را عوض کرد و هم یادگیری بهتر صورت گرفت. ضمن این که ارتباط دانش آموزان با دانش آموز م.ق صمیمی شده و انگیزه یادگیری در وی تقویت شد(تصاویر شماره ۵و۶).

-در کلاس، نمودار ضرب نصب شد و هر روز حدود ۵ دقیقه به تکرار و تمرین ضرب اختصاص دادیم. هر دانش آموزی ضرب را عالی انجام می داد و نیز به پرسش های مربوط (مانند کدام عدد نشان دهنده تعداد دسته و کدام عدد داخل دسته را نشان می دهد و....) پاسخ درست می داد، از طریق برچسب زدن به نمودارش مورد تشویق قرار می گرفت. این فرایند برای دانش آموز م.ق.با تاکیدهای بیشتری اعمال می گردید. از جمله این که دانش آموز م.ق. مسئولیت برچسب زدن را بر عهده داشت. او این کار را خیلی دوست داشت و انگیزه ای برای یادگیری بهتر و سریع تر از دوستانش را کسب نموده بود. به طوری که جدول ضرب را خیلی خوب و سریع پاسخ می داد .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

نتیجه گیری

حالاوقتی به دانش آموز م.ق. نگاه می کنم و از این که به راحتی به سوالات ریاضی پاسخ دهد؛ بدون این که اضطراب داشته باشد و از چیزی بهراسد و یا خجالت بکشد، خوشحال می شوم. خدا را شکر می کنم که باردیگر در انجام رسالت معلمی، مرا یاری کرد و موفق شدم لذت زندگی را در دانش آموز م.ق. زنده کنم.

البته پدر و مادر دانش آموز م.ق. هم از این که فرزندشان توانسته است علاوه بر انس و الفت با سایر دانش آموزان، در درس ریاضی پیشرفت بسیارخوبی داشته است، خیلی شاد و مسرورند. اینک، پس از گذشت حدود شش ماه از شروع سال تحصیلی، دانش آموز م.ق. آن چنان به کلاس ریاضی علاقمند شده است که عموماً از پایان یافتن زنگ ریاضی، ناراحت می شود .

پیشنهادها

اگر معلمان درس ریاضی را همان طور که جدی می گیرند، تدابیر زیر را بکار گیرند، هم دانش آموزان برای یادگیری مفاهیم این درس با مشکلی مواجه نخواهند شد و هم معلمان نیز در کار خود موفق خواهند شد:

-تقویت و توسعه ارتباط معلم با دانش آموز و دانش آموزان با یکدیگر نقش پیش برنده در آموزش و یادگیری دارد.

-استفاده از رسانه هاو بازی های آموزشی در تدریس ریاضی بسیار لازم و ضروری است.

-تشویق دانش آموزان در پیشرفت درس ریاضی بسیار اهمیت دارد.

-روش تدریس ریاضی را به درستی انتخاب کنند،

-از گروه بندی درسی دانش آموزان غافل نشویم و نقش عمده آن را در تدریس ریاضی فراموش نکنیم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

-تشویق دانش آموزان به کارکردن و فکرکردن به طور مستقل راهی برای پیشرفت است..

-تقویت ریاضی دانش آموز از طریق تکرار و تمرین بیشتر میسر می شود. برای دانش آموزان ضعیف به اوقات کلاس بسنده نشود.

-اگر تعداد دانش آموزان یک کلاس کمتر باشد، معلم وقت بیشتری برای رسیدگی به دانش آموز ضعیف در ریاضی خواهد داشت.

-کمک گرفتن از والدین دانش آموزان برای تکرار و تمرین بیشتر در پیشرفت یادگیری ریاضی موثر باشد.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۳ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

منابع:

- مک کومبز، باربارا و پاپ، جیمز. "پرورش انگیزه در دانش آموزان". مترجم: صغری ابراهیمی قوام. انتشارات

مدرسه (۱۳۸۴)

- تبریزی، مصطفی. "درمان اختلالات ریاضی". انتشارات فرا روان (۱۳۷۷)

- ابراهیمی، معصومه. "ضرب را آسان بیاموزیم". انتشارات کانون فرهنگی آموزش (۱۳۸۷)